

Retsforhold. Naar man nu kunde faae en Mand, som ved sin Ansættelse kunde stilles faaledes, at han paa den ene Side kunde fremkalde Interesse for og Kjærlighed til Islands historiske og nuværende Forhold, og paa den anden Side en Gang imellem kunde reise til Island for der at fremkalde en lignende Kjærlighed til vore Forhold, saa er dette ganske sikkert Noget, som vilde være meget ønskeligt. Jeg vil ikke negte Muligheden deraf; jeg vilde anse Oprettelsen af en saadan Post for meget ønskelig, og det forekommer mig, at den naturlige Veie dertil vilde være, i Stedet for at affjære ethvertkomhelst Tilleg, ved Bevilling paa denne Konto, at aabne Ministerens Afdeling til at skaffe en saadan Stilling til Veie for en Mand som den, der blev omtalt af den ærede Ordfører. — Vi komme dernæst til „Den nye botaniske Haves Juleendelse“. Der er Gud ske Lov ikke Anledning til at komme saa ubørligt og dybt ind herpaa som tidligere. Imidlertid maa jeg, skjøndt jeg paaskjønner den ærede Ordførers Udtalelser saavel i det Hele taget som ogsaa ved denne Sag, dog sige, at slet saa glædelig, som det synes at fremgaa af hans Slutningsord, staar Sagen ikke. Det er jo ganske vist, og det mener jeg kan betragtes som det Glædelige ved Sagen — at Arbeidet ved den botaniske Have med Alt, hvad dertil hører, og som giver den dens Betydning som almen videnskabelig Anstalt er blevet udført saa godt, som man paa nogen Maade kunde, at det nu er muligt at fuldende den, og at den altsaa kan tages i Brug og benyttes fra næste Finantsaar, saaledes at Spørgsmaalet nu i Virkeligheden er reducerede til at faae en Museumsbygning. I saa Henseende maa den Vanskelighed komme frem, som ingenkunde er ubekendt for mig og mine Kolleger, ikke heller for Thinget, og som er meget uheldig under de Forhold, hvorunder vi nu i disse Aar leve, og det er, at Konjunkturerne, der nu engang ere emanciperede fra Thinget og gaa deres Gang uden Hensyn til Thingets Opfattelse, ikke komme til at virke sammen med Thinget. Thinget udfylder Sagen for at faae det billigere, Konjunkturerne voxe stadigt op for at faae det dyrere, og Ministeren staar imellem dem i en meget vanskelig Situation. Udvalget siger, for nu at blive ved dette Punkt, jeg kommer senere tilbage dertil ved en anden uhyggelig Sag, der ganske vist har mindre Dimensioner — at man godt kan faae en Museumsbygning for 50,000 Rd. Jeg tvivler ikke paa, at Mange ville sige, at det er en overordentlig stor Sum, for hvilken man godt kan faae en Museumsbygning. Men naar man nu lader Sagen nøie undersøge og atter og atter lader den gjenngaa af Folk, der have den største Interesse i at faae Sagen frem paa en blot forsvaerlig Maade, og disse sige: det er umuligt, I kunne ikke faae en Museums-

bygning for mindre end 72,000 Rd., saaledes som Priserne ere stegne, og der skal endda iagttages den allerdyreste Sparommelighed, saa maa man indrømme, at Ministeren derved kommer i en noget eiendommelig Stilling. Det Æneste, der i denne Henseende kunde være noget til Rettelse for Ministeren, er, at man kan sige: ja, saa kommer der slet ingen Bygning, og det er ganske vist dette, der bliver Tilfeldet, naar man ikke faaer den fornødne Sum. Jeg har allerede i Anledning af det, der sidst kom frem, atter paa lagt Komiteen, der har meget kyndige Folk i alle Retninger i sin Midte, med Tilfaldelse af andre Kræfter at gjenngaa Sagen paany med det Formaal for, Die ikke at forlange Mere, end hvad der er væsentlig nødvendigt for en Museumsbygning, og jeg har netop i Dag faaet en ubørlig Fremstilling fra dem, som naturligvis ikke har været Udvalget bekendt, men som jeg i Dag skal aflevere til det. Denne Fremstilling vil, antager jeg, udvise, at der ikke er nogenkomhelst Sandsynlighed for, at man vil kunne faae en Bygning til den Pris, hvis man vil fastholde sit Forslag om kun at bevilge 50,000 Rd. Fra min Side mener jeg, at jeg har gjort Alt, hvad der kunde gjøres, for at kunne blive enige om en fuldstændig afsluttende Overenskomst; men det er som sagt ugjærligt med denne Bevilling. Min Stilling er, som sagt, den, at, hvis man vil fastholde, hvad der nu er foreslaaet, betragter jeg det som givet, at jeg ikke begynder paa nogen Museumsbygning, med mindre jeg paa en bindende bestemt Maade faar Tilfagn om, at den kan faas for 50,000 Rd.; men jeg vil tilføje, at der ikke er Skygge af Sandsynlighed derfor, og som Følge deraf antager jeg ikke, at jeg faar Brug for denne Sum. Det kunde nu imidlertid være, hvad det var, naar den Omstændighed ikke kom til, at man kunde sige: vi maa dog en Gang have en Museumsbygning. Er der nogen Sandsynlighed for, at vi kunne faae den billigere, er der nogen Sandsynlighed for, at, naar vi ikke kunde faae den for denne Pris i 1870, vi da ville kunne faae den derfor i 1874? Er det ikke rimeligt, at vi i 1875, 76, 77 eller 78 kunne komme til at sige: ja, havde vi bygget den i 1874, kunde vi have faaet den for omtrent 70,000 Rd., men nu kunne vi det ikke. Nu er der imidlertid en anden Omstændighed tilføede, nemlig den, at, naar vi skulle beholde Museumsbygningen i den gamle botaniske Have uden at have nogen i den nye, vil der for det Første være forbundet visse bestemte positive Udgifter dermed, hvilket jeg ikke behøver nærmere at forklare, og for det Andet ville de Grunde, der skulle sælges der, ikke kunne sælges før 2, 3, 4 Aar senere, hvorved Renten af disse Grundes Verdi vil gaa tabt. Vi kunne da tilsidst komme i den besynderlige Stilling, at, naar vi endelig en Gang naae til at faae en ny Museumsbygning maasse for 70,000 Rd., vi da ved Tabet af den Rente,